

1 - КРЕТАЊЕ У 2D ИЛИ 3D ПРОСТОРУ

1.1 - $\vec{r} = x\vec{e}_x + y\vec{e}_y + z\vec{e}_z$ $\vec{e}_x, \vec{e}_y, \vec{e}_z$ - орто-вектори
 $|\vec{e}_x|, |\vec{e}_y|, |\vec{e}_z| = 1$
 Вектор позиције тачке P у простору.

1.2 - $\vec{v}_{sr} = \frac{\vec{r}_2 - \vec{r}_1}{t_2 - t_1} = \frac{\Delta \vec{r}}{\Delta t}$ - Средња брзина

1.3 - $\vec{v} = \lim_{\Delta t \rightarrow 0} \frac{\Delta \vec{r}}{\Delta t} = \frac{d\vec{r}}{dt} = \dot{\vec{r}}$ - Мгновена брзина
 ↓ извод позиције

1.4 - $v_x = \frac{dx}{dt}, v_y = \frac{dy}{dt}, v_z = \frac{dz}{dt}$ - Раслабљено по компонентама

1.5 - $\vec{a}_{sr} = \frac{\vec{v}_2 - \vec{v}_1}{t_2 - t_1} = \frac{\Delta \vec{v}}{\Delta t}$ - Средње убрзање

1.6 - $\vec{a} = \lim_{\Delta t \rightarrow 0} \frac{\Delta \vec{v}}{\Delta t} = \frac{d\vec{v}}{dt} = \dot{\vec{v}} = \ddot{\vec{r}}$ - Мгновено убрзање

1.7 - $a_x = \frac{dv_x}{dt}, a_y = \frac{dv_y}{dt}, a_z = \frac{dv_z}{dt}$ - Раслабљено по компонентама

1.8 - $a_t = \frac{dv}{dt}$ - Тангентно убрзање
 Описује промену интензитета брзине

1.9 - $a_n = \frac{v^2}{R}$ - Нормално убрзање
 Описује промену правца кретања.
 R - полупречник кривине трајекторије.
 Нормалан на вектор брзине
 Угак позитиван.

1.10 $a_t = \frac{\vec{v} \cdot \vec{a}}{|\vec{v}|}$

1.11 $a_n = \frac{|\vec{v} \times \vec{a}|}{|\vec{v}|}$

1.12 $S_{1,2} = \int_{t_1}^{t_2} |\vec{v}(t)| dt$

Путежи су у интервалу времена

1.13 - $\langle |\vec{v}| \rangle = \frac{1}{\Delta t} \int_0^{\Delta t} |\vec{v}| dt$

Средња вредност интензитета

1.14 - $a_n = \sqrt{a^2 - a_t^2}$ - Нормално убрзање

2 - КОСИ ХИТАЦ

2.1 - $g = 9,81 \approx 10$ - сред. убрзање

2.2 - Систем без отпора ваздуха:

$$a_x = 0, a_y = -g$$

2.3 - $v_x = v_0 \cos \alpha, v_y = v_0 \sin \alpha - gt$

α - угао пројектила од x -осе
 v_0 - почетна брзина

2.4 - $x(t) = v_0 t \cos \alpha$

$$y(t) = v_0 t \sin \alpha - \frac{1}{2} g t^2 + h$$

Параметарске
једначине

h - висина (почетка)

2.5 - $y(x) = h + x \tan \alpha - \frac{g x^2}{2 v_0^2 \cos^2 \alpha}$ - Једначина трајекторије

2.6 - $x_m = \frac{v_0^2 \sin 2\alpha}{2g}, y_m = \frac{v_0^2 \sin^2 \alpha}{2g} + h$

Координате максималне висине

2.7 - $D = \frac{v_0^2 \sin^2 \alpha}{2g} \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2gh}{v_0^2 \sin^2 \alpha}} \right)$ - Хоризонтални домет

$D = \frac{v_0^2 \sin 2\alpha}{g}$ - кад је почетна висина 0.

2.8 - $T = \frac{v_0}{g} \sin \alpha + \sqrt{\frac{v_0^2 \sin^2 \alpha}{g^2} - \frac{2h}{g}}$ - Време лета

$T = \frac{2 v_0 \sin \alpha}{g}$ - ако је $h = 0$

2.9 $R_A = \frac{v_0^2}{g \cos \alpha}$ - П.А. кривине трајекторије у почетној тачки

$R_B = \frac{v_0^2 + 2gh}{g \cos \beta}$ - П.П. -||- у тачки удара

β - угао према хоризонталној вектора брзине у тој тачки

3- ХОРИЗОНТАЛНИ ХИТАЦ

- Последан случај где је угао $\alpha = 0^\circ$

3.1 $v_x = v_0$ $v_y = -gt$ - Пројекција брзине

3.2 $x(t) = v_0 t$ $y(t) = h - \frac{gt^2}{2}$

3.3 $y = h - \frac{gx^2}{2v_0^2}$ - Једначина трајекторије

4- РОТАЦИОНО КРЕТАЊЕ

4.1 - $\theta = f(t)$ - Положај тачке као угао ротације

4.2 - $\vec{\omega} = \frac{d\theta}{dt} \vec{e}_0 = \omega \vec{e}_0$ - Угловна брзина

$\vec{e}_0$ - Орт осе ротације

4.3 - $\vec{\alpha} = \frac{d\vec{\omega}}{dt} = \frac{d\omega}{dt} \vec{e}_0$ - Угловно убрзање

4.4 - $\theta = \omega t$ - Равномерно рот. кретање

4.5 - $\omega = 2\pi n$ - Брзина и број обртаја (n)

4.6 - У случају равномерно убрзаног рот. кретања
($\alpha = \text{const}$)

- $\omega(t) = \omega_0 + \alpha t$, $\theta(t) = \omega_0 t + \frac{\alpha t^2}{2}$

- $\omega^2 = \omega_0^2 + 2\alpha\theta$

4.7 - $\vec{v} = \vec{\omega} \times \vec{r}$ - Периферна брзина

$\vec{r}$ - Вектор тачке према центру на осе рот.

4.8 - $\vec{a} = \vec{a}_t + \vec{a}_n$

$\vec{a}_t = \vec{\alpha} \times \vec{r}$

$\vec{a}_n = \vec{\omega} \times \vec{v}$

4.9. Интензитет убрзања

$a = \sqrt{a_t^2 + a_n^2} = R\sqrt{\alpha^2 + \omega^4}$

4.10 - $\cos \angle(\vec{a}, \vec{e}_n) = \frac{a_n}{a} = \frac{1}{\sqrt{1 + (\alpha/\omega^2)^2}}$

- $\cos \angle(\vec{a}, \vec{e}_t) = \frac{a_t}{a} = \frac{1}{\sqrt{1 + (\omega^2/\alpha)^2}}$